

Előterjesztés

a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtásáról

Jelen előterjesztés célja, hogy ismertesse a hosszútávú Konceptió és középtávú Területfejlesztési Program, valamint az ezek alapján elfogadott Végrehajtási Terv megvalósulásának 2024. évi folyamatát. Az előterjesztésnek ugyanakkor nem célja egy részletesen adatolt fejlesztéspolitikai monitoring jelentés ismertetése. A 37/2010. Korm. rendelettel összhangban készülő monitoring jelentés a sokéves gyakorlatnak megfelelően 2025-első negyedévében, a jogszabályban meghatározott március 31-i határidő előtt kerülhet a Tanács elé beterjesztésre.

Előzmények

A jelen programozási időszak tervezési szakaszában hatályos (azóta a 2023. évi CII. törvény által felváltott) területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. számú törvény (15.§ (2) bek. b) pontja) alapján a Balaton Fejlesztési Tanács a 2020-2021 években elkészítette és a Kormánynak elfogadásra benyújtotta a kiemelt térség felülvizsgált és módosított hosszútávú Területfejlesztési Konceptióját, valamint a 2021-2027 közötti uniós programozási ciklushoz kapcsolódó Területfejlesztési Programját. A programtervezés területfejlesztési törvény alapján végzett szakasza a Területfejlesztési Program részét képező kiemelt térségi Operatív Program Tanács általi elfogadásával, a 39/2021. (09.17.) BFT határozattal zárult.

Ezt követően a Tanács megküldte a terveket a tárgykörben illetékes Pénzügyminisztérium számára azzal a törvény által megerősített szándékkal, hogy a miniszter egyetértése esetén terjessze a dokumentumot a Kormány elé jóváhagyásra. A területfejlesztés kormányzati intézményrendszerének 2022. évi átalakulását követően a Kormány az 1685/2022. (XII.28.) számú határozatában a módosított, 2030-ig szóló hosszútávú Konceptiót és a Területfejlesztési Programot elfogadta.

Az elvégzett térségfejlesztési tervezési munka jelentőségét megerősítette az a szándék, hogy 2020-2021 során a Tanács által elfogadott kiemelt térségi fejlesztési dokumentumokat a 2021 – 2027 közötti uniós programozási időszak Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben releváns keretprogramjainak terveztük. Ugyanakkor álláspontunk szerint a területi tervek tartalmi követelményeit rögzítő 218/2009. Korm. rendeletnek megfelelően összeállított, és a Tanács által elfogadott kiemelt térségi Operatív Program nem ad elegendő muníciót egy fejlesztési program decentralizált elemeket tartalmazó végrehajtásához. Ezért, ahogy a vármegyék esetében is történik az Integrált Területi Programok vonatkozásában, szükségesnek láttuk egy, az Operatív Programnál mélyebb, a programvégrehajtás konkrét elemeit rögzítő dokumentum kialakítását és Tanács általi elfogadását a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet vonatkozásában.

Ez a dokumentum a hosszútávú Konceptióban és a Területfejlesztési Programban elfogadott célok és prioritások alapján kell, hogy meghatározza a térségi fejlesztések fókuszait, valamint a Kormány által elfogadott kiemelt térségi tervek megvalósításának körülményeit, emellett

rögzítenie kell a feladat- projektterveket illetve az eszközrendszer kereteit. Egy ilyen, a kiemelt térségi OP-nál részletes tervdokumentum a vármegyei Integrált Területi Programok szerkezetével és funkciójával rokon, azonban mivel a vármegyei Integrált Területi Program a TOP és a TOP Plusz dedikált forrásaira tervezett és a Balaton esetében nincs tudomásunk dedikált forráskeretről, így a kiemelt térségi terv nem az Integrált Területi Program elnevezést kapta, hanem **Végrehajtási Tervként** hivatkozunk rá. A dedikált forráskeret hiánya mellett az ITP-hez képest további különbség, hogy a kidolgozott Végrehajtási Terv integrált megvalósítása több operatív programból, sőt, több alapból, költségvetési forrásból tervezett, tehát az unió több tagállamában alkalmazott ITI eszközzel is rokon.

Ilyen típusú dokumentum a hazai területfejlesztési tervhierarchiában mindeddig nem szerepelt, így kormányzati elfogadására sem volt szükség és mód. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy egy hétéves időtávú kiemelt térségi fejlesztési program végrehajtása a régióban sokszereplős feladat, így a program tervezése és megvalósítása során a partnerség elvén túl a szubszidiaritásnak is érvényesülnie kell. A partnerség érvényesítése érdekében a Végrehajtási Tervet a fejlesztési koncepció és a területfejlesztési program kapcsán alkalmazott gyakorlathoz hasonlóan társadalmi-szakmai egyeztetésre bocsátottuk. A Terv társadalmi-szakmai egyeztetésen átesett, a beérkezett észrevételek, javaslatok alapján módosított változatát a Tanács 2023. február 17-én, 2/2023. sz. határozatával elfogadta.

Jelen előterjesztés célja, hogy ismertesse a hosszútávú Koncepció és középtávú Területfejlesztési Program, valamint az ezek alapján elfogadott Végrehajtási Terv megvalósulásának 2024. évi folyamatát.

A kiemelt térségi fejlesztési program megvalósulásának előrehaladása

A kiemelt térségi fejlesztési programban megfogalmazott átfogó, stratégiai és horizontális célok alapvetően három a kiemelt térségi Végrehajtási Tervben rögzített fő fejlesztéspolitikai fókusz köré csoportosíthatók.

1. KLÍMAADAPTÁCIÓ ÉS MITIGÁCIÓ
2. NÉPESSÉGMEGTARTÓ KÉPESSÉG ERŐSÍTÉSE
3. TÉRSÉGI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE

A Végrehajtási Tervben deklarált cél szerint e három tematikus fókusz érvényesülését szükséges elősegíteni a következő évek fejlesztéseinek tervezése és végrehajtása során. Ebből az okból a kiemelt térségben a Balaton Fejlesztési Tanács valamint a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség aktivitása révén 2024-ben megvalósuló, valamint előkészítés alatt álló, a területfejlesztési program céljaihoz illeszkedő projekteket e három tematikus fókusz szerinti felosztásban ismertetjük.

1. Klímaadaptációhoz és mitigációhoz kapcsolódó fejlesztések

Balaton Kiemelt Térség Klímastratégiájának megvalósítása

A hazai klímapolitikai keretnek és alapidokumentumnak számító Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát (NÉS-2) az Országgyűlés 23/2018. (X. 31.) OGY határozatával fogadták el. A NÉS2 céljaival összhangban elkészültek, illetve elfogadták a Somogy, Veszprém, illetve Zala megyei klímastratégiákat 2019 tavaszán. Ezekkel összhangban a Tanács munkaszervezete, a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. elkészítette a BKÜ területére vonatkozóan a Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégiát 2020-2030 időszakra.

A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia célja, hogy a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiára és a megyei klímastratégiákra épülve összegezza és meghatározza azokat az intézkedéseket, amelyek elősegítik a Balaton térség aktív szerepvállalását a klímaváltozás csökkentése, illetve az ahhoz való alkalmazkodás területén.

A kiemelt térségi klímastratégia megvalósítását segítik a Balaton Fejlesztési Tanács fejlesztési forrásai, különös tekintettel az Energiaügyi Minisztérium által biztosított 500 millió forintos klímaadaptációs forrásra. A 2023-ban indult, majd a megvalósulást tekintve 2024-ben is folytatódó fejlesztési forrásfelhasználás három, a klímastratégiában szereplő célterületen valósul meg az alábbi forrásszerkezettel:

1. Klímaváltozás mértékét, hatását csökkentő települési fejlesztések – 425 millió forint;
2. Szemléletformálás középiskolások részére – 30 millió forint;
3. Energetikai mintaprojekt – 20 millió forint

A klímastratégia célkitűzéseinek elérését támogató tevékenységek fő fejezetek szerint:

1. Mitigáció

A BFT által kiírt pályázatok támogatási céljai között szerepelt a közterület karbantartását szolgáló környezettudatos, elektromos eszközök, járművek beszerzése, valamint az elektromos eszközök kiszolgálására használható, nem nyilvános töltőpontok kiépítése. Az elektromos közterület karbantartó eszközök használata a robbanómotoros eszközökhöz képest előnyösebb, mert ezáltal csökkenthető a károsanyag- és a zajkibocsátás a településeken.

További mitigációs intézkedés a 2022-ben bevezetett kötelezően megvalósítandó projektem, mely szerint a pályázati projektekben a támogatás minden megkezdett millió Ft-ja után kötelező legalább 1 db lombos fát ültetni, a fajtát pedig a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága által telepítésre javasolt fák jegyzékéből kell kiválasztani.

2. Adaptáció

Pályázati forrás biztosítása a klímabarát települési fejlesztések támogatására

A pályázati felhívás célja volt a klímaváltozás mérséklését és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő beruházási elemek, zöldfelületi fejlesztések megvalósítása. A pályázati felhívás olyan fejlesztésekre került kiírásra, ahol a terület használati funkciójától

függetlenül a klímaadaptáció (pl. a vízmegtartás, szén-dioxid elnyelő képesség növelése, stb.) a fő szempont. Ez azt jelenti, hogy a települési közterületek fejlesztési vagy területhasználati céljukban, vagy használati funkciótól függetlenül műszaki kialakításukkal hatékonyan és természetes módon tudnak hozzájárulni a klímaadaptációhoz. Cél, hogy kialakításukban a természetességre törekvő, egyszerű megoldások jelenjenek meg, melyek közvetlenül szolgálják a terület klímaadaptációját, pl. vízmegtartó és szén-dioxid elnyelő képességének növelését. Fontos további cél, hogy - a csapadékvízre, a zöldfelületekre és a biomasszára egyaránt erőforrásként tekintve - a zöldfelületek értékét a klímaadaptációs, vízmegtartó és szén-dioxid elnyelő képességük határozza meg, ne pedig a beépített anyagok értéke.

A 2023. évi döntés alapján 2024-ben megvalósuló projektek esetén is alkalmaztunk a pályázati folyamatban klímavédelmi szakértőt, aki véleményezte az egyes pályázatok keretében tervezett fejlesztéseket, és javaslatokat tett az adott beruházáshoz kapcsolódóan a környezeti fenntarthatóságot, a klímaadaptációt, a klímaváltozás hatásainak mérséklését erősítő, a projektbe beépíthető további projektelemekre.

3. Szemléletformálás

Fenntarthatósági útmutató települési fejlesztésekhez

A településfejlesztési pályázatok sikeres megvalósítása érdekében 2018-ban elkészült és rendszeres frissítésre kerül a *Fenntarthatósági útmutató*, mely ötletekkel és javaslatokkal segíti a települések és a térség jövőjét is befolyásoló, alakító fejlesztések kidolgozását. Az útmutató a települési zöldinfrastruktúra elemei (a növényzettel és vízzel borított felületek), mint fásított közterek, közkertek, közparkok, játszóterek, fasorok és zöldsávok, vízparti zöldsávok, intézménykertek, zöldtetők, zöldfalak kialakításához nyújt segítséget.

Balaton Klíma Akadémia

A Balaton Klíma Akadémia létrehozásával a térség klímastratégiájának A1 intézkedése valósulhat meg. A Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) munkaszervezete jelenleg a Siófok Város Önkormányzata tulajdonában álló Siófok, Batthyány u. 1. szám alatti irodaház együttesben (A-B) épület működik a tulajdonossal kötött használati megállapodás alapján.

A BFT és munkaszervezete az irodaház együttes régi szárnyában egy fenntarthatósággal kapcsolatos „oktató és tudás központ”-ot, a Balaton Klíma Akadémiát tervezi kialakítani. Az oktatási és tudásközpont funkcióhoz kapcsolódóan az épületben bemutató és oktatótermek, kiszolgáló egységek kerülnek kialakításra. A projekt kivitelezése 2023 novemberében indult, 2024 egészében zajlott és várhatóan 2025 első negyedévében zárul.

„Balatonról, jövőről” klíma- és környezetvédelmi verseny középiskolások részére

2021/22, 2022/23 és 2023/24-es tanévekben a Balaton Fejlesztési Tanács az Energiaügyi Minisztérium (valamint jogelődjei) támogatásával a Balaton Régióban működő középiskolák 9-12. évfolyamos diákjai számára klíma- és környezetvédelmi versenyt hirdetett.

2023. szeptember elején meghirdetésre került a Balatonról, jövőről 2023/24 verseny is megújult formában. A verseny feladata klíma- és környezetvédelmi városi séták tervezése volt, melynek célja, hogy a diákok ismerjék meg a klímaváltozás saját településüket érintő és befolyásoló hatásait. Ismerjék fel a klímaváltozás mellett és ellen ható folyamatokat a mindennapi életterükből. Szeretnénk elérni, hogy a sétát honosítsák meg az iskolájukban olyan formán, hogy a következő 9. évfolyamosoknak mutassák be szeptemberben, ezzel is új hagyományt teremtvén. A versenyen 7 csapat (osztály) vett részt. A diákok munkájának szakmai segítésére tanulmányutakat szerveztünk számukra és szakmai mentorok támogatták őket. A diákok által kidolgozott települési sétautakat a program keretében térképi formátumban is elkészítésre, nyomtatásra kerültek.

Fenntartható Térségi Mobilitási Terv - Sustainable Regional/Rural Mobility Plan (SRMP)

A fenntartható térségi mobilitási terv (Sustainable Regional/Rural Mobility Plan, a továbbiakban: SRMP) célja a térségi mobilitás feltételeinek és fenntarthatósági viszonyainak a javítása, fejlesztése. Az SRMP céljai, programjai, projektjei révén a térség településein élők és ott közlekedők számára a korábbinál élhetőbb körülményeket, jobb elérhetőséget, fenntarthatóbb mobilitási megoldásokat biztosít, melyek keretében célozza a közlekedési rendszer fejlesztését is. Az SRMP ugyanakkor nem egy *közlekedésfejlesztési* terv, hanem egy *mobilitási* terv, amelyben nem az egyes alágazati (vagy intermodális) infrastruktúra vagy más közlekedési rendszer elemek fejlesztésére, hanem a mobilitás feltételeinek és fenntarthatósági viszonyainak a javítására kell törekedni. A fenntartható térségi mobilitástervezés olyan stratégiai és integrált megközelítés, amely hatékonyan kezeli a térség közlekedésének összetettségét. Alapvető célja az elérhetőség és az életminőség javítása a fenntartható mobilitás irányába történő elmozdulás révén. A fenntartható térségi mobilitási terv elősegíti a fenntartható mobilitás hosszú távú jövőképe által vezérelt, tényalapú döntéshozatalt.

A Balaton Kiemelt Térség az EU által kijelölt 15 ún. bemutató térség egyike, ahol többek között a Térségi Mobilitási Tervek készítésének gyakorlatát is vizsgálják, a Smarta-net projekt keretében). Eddig csak települési (városi) szintű mobilitási tervek készültek, ezekhez kapcsolódóan állnak rendelkezésre az EU által is elfogadott útmutatók. A térségi mobilitási tervre még nincs kidolgozott módszertan, ennek kidolgozását a projekt megvalósulása is segíti,

a tapasztalatok pedig beépülhetnek az EU által a közeljövőben kidolgozandó SRMP útmutatóba.

A balatoni SRMP Balatonfüred Város Önkormányzata, a Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség és a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet konzorciumi együttműködése keretében készülhet el. A terv készítéséhez kapcsolódó projekt a TOP Plusz 1.2.1 konstrukció keretében került finanszírozásra. 2024 során a szakmai tartalomért felelős TRENECON Kft. megvalósításában 5 kiemelt térségi szakmai workshop került lebonyolításra, valamint novemberre elkészült a térségi mobilitási terv társadalmi egyeztetési változata. Lényeges információ, hogy innovatív elemként egy egységes forgalmi modell került kialakításra a Balaton térségének egészére vonatkozóan.

Balaton Kiemelt Térség Regionális Környezetvédelmi Programja

A Balaton Fejlesztési Tanács (a továbbiakban BFT) munkaszervezetével, a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökséggel közösen úgy határozott, hogy el kívánja készíteni a térség környezetvédelméhez kapcsolódóan a Regionális Környezetvédelmi Programot. Ennek oka, hogy a Balaton Régióban is tetten érhetőek bizonyos kedvezőtlen környezeti folyamatok, amelyek mögött általában a gazdasági-társadalmi-természeti egyensúly eltolódása áll.

A társadalmi-gazdasági feladatok végrehajtásával párhuzamosan, azokkal együtt kell a környezetvédelem problémáit megoldani. Mindezeket felismerve kezdődött meg a Balaton Kiemelt Térségben az a környezetvédelmi tevékenység, amelynek keretében került sor a regionális környezetvédelmi program elkészítésére.

A program célja a környezeti elemek vizsgálata, a kedvező, illetve hátrányos folyamatok számbavétele, illetve az ezekkel kapcsolatos társadalmi és gazdasági összefüggések feltárása, és ezt követően egy stratégiai feladatterv készítése. Ez alapján a dokumentum egy részletes helyzetfeltáráson alapszik, és a feltárt sajátosságok alapján egy környezeti jövőkép kialakítását célozza. A végső cél, hogy a régió lakóinak életminősége, komfortérzete jelentősen javuljon és a térség területén található természeti kincsek előnyeit turisztikai és gazdasági szempontból ki tudja használni, ugyanakkor az ennek érdekében megvalósuló fejlesztések az ökoszisztéma teherbíró képességét ne haladják meg, működjenek a megtartó funkciók, a védett értékek ne károsodjanak.

A környezetvédelmi program stratégiai célrendszere - az V. Nemzeti Környezetvédelmi Program, II. Biodiverzitás Stratégia, II. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia céljaival, a környezet védelmét szolgáló jogszabályokkal, valamint Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervére vonatkozó előírásokkal, a megyei programokkal összhangban került kialakításra: célkitűzések, prioritások, környezetvédelmi stratégiai szempontok meghatározásával. A következő táblázat tartalmazza a Balaton Kiemelt Térség környezetvédelmi programjának stratégiai célrendszerét.

Stratégiai cél	Stratégiai terület
1.) A térség lakói életkörülményeinek és életminőségének javítása és a vonzó vidéki életmód megteremtése, valamint az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése.	Levegőminőség javítása
	Zajterhelés csökkentése
	Egészséges ivóvíz biztosítása
	Szennyvízelvezetés és tisztítás
	Zöldterületek védelme, zöldinfrastruktúra fejlesztése, épített környezet védelme
	Az emberi egészség védelme
2.) Környezeti, táji és természeti értékek megóvása, helyreállítása, fenntartható használata. illetve a természet védelmének szem előtt tartása a térség gazdasági, társadalmi fejlesztése során.	Biológiai sokféleség megőrzése, természet és tájvédelem
	Talajvédelem, fenntartható területhasználat
	Felszíni, felszín alatti vizek védelme és fenntartható használata
3.) A térség adottságaihoz és hagyományaihoz illeszkedő, a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontokat egyaránt figyelembe vevő erőforrás takarékoság, és a hatékonyság javítása. A fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, környezetbarát, és versenyképes termelési és szolgáltatási technológiák alkalmazása, a gazdaság körforgásos működésének erősítése.	Energiatakarékosság, energiahatékonyság
	Hulladékgazdálkodás
	Erdőgazdálkodás
	Közlekedés és környezet
4.) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez méltó üdülőhely minőségi fejlesztése oly módon, hogy az biztosítani tudja a lakó és üdülőnépesség rekreációs igényét, biztonságát a környezeti károk megelőzésének figyelembe vételével.	Turizmus és környezet
	Környezetbiztonság
5.) A környezettudatos életszemlélet erősítése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség javítása, valamint a partnerség fejlesztésének előtérbe helyezése.	A lakosság környezettudatosságának erősítése
	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség javítása

A környezetvédelmi program stratégiai céljainak (5) és az ahhoz kapcsolódó stratégiai területeknek (1-17) a kibontását tartalmazza részletes indoklással a megfogalmazásra került 57 cselekvési irány és feladat. Az egyes stratégiai területek és meghatározásra került feladatok több startégiai cél elérését is elősegítik, illetve más stratégiai területekhez is kapcsolódnak.

A program hatósági és társadalmi egyeztetése 2024. első negyedévében került megvalósításra. A véleményezés során összesen 98 db észrevétel érkezett, amelyekből 61db észrevétel elfogadásra került, 12 db észrevétel részben elfogadásra került és 25 db észrevétel nem került befogadásra. A Tanács a 2024. május 10-i ülésén tárgyalta és elfogadta a térség környezetvédelmi programját.

2. Népeségmegtartó-képesség erősítése

Szolgálati lakás-fejlesztési konstrukció

A Miniszterelnökség, majd a kormányátalakítást követő szakpolitikai jogutód, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium 5 milliárd forintnyi fejlesztési forrást biztosít a Balaton Fejlesztési Tanács számára, hogy települési önkormányzati kedvezményezettnek számára pályázati úton nyújtson támogatást szolgálati lakások létesítésére. A pályázat 2024. folyamán kiírásra került, az év során egy pályázati szakasz lezárult, melynek eredményeképp 10 támogatott projekt megvalósítása indulhatott el. A konstrukció második szakaszának beadási határideje 2024. november 29.

Mozdulj Balaton

A 2024. évben 5 millió forintos BFT támogatásból és önkormányzati forrásokból valósult meg a programsorozat 33 tóparti település 40 strandjának részvételével. A szervezői regisztrációk alapján több mint 30.000 fő vett részt a programokon. A legnépszerűbb, legtöbb résztvevőt vonzó sportágak a strandröplabda, a különböző vízi játékok, a teqball illetve a 3 és 6 fős strandfoci voltak. A közvélemény tájékoztatása vármegyei nyomtatott és online napilapok, televíziós és rádiós közéleti és sportműsorok, turisztikai és települési honlapok révén valósult meg. A projekt saját honlappal rendelkezik, melyen a legfontosabb információk elérhetők a résztvevők és a szervezők számára egyaránt. Az éves programsorozat zárórendezvénye Vonyarcvashegyen valósult meg, melyen települések csapatai vettek részt három sportágban (streetball, kispályás labdarúgás, strandröplabda). Az eseményen kiosztásra került a „Legsportosabb település” cím.

3. Térségi kohézió erősítése

Balatoni Partnerségi Program

A régiós szakmai együttműködési program keretében rendezvények (konferenciák, fórumok, műhelymunkák) szervezésével olyan szakmai közösségek létrehozását kívánjuk elérni, amelyek egy-egy szakterület, projekt mentén kialakítják a későbbi együttműködések, új projektek megvalósításának feltételeit. A szakmai munka 2015. júniusától folyamatosan valósul meg.

A 2024. évben a korábbi évek hagyományos rendezvényeit kiegészítve az Építési és Közlekedési Minisztérium Településtervezési és Területrendezési Főosztályának kezdeményezésére a balatoni Vízparti Tervet érintő tájékoztató rendezvények lebonyolítását is megvalósítottuk. Annak érdekében került sor a tájékoztató rendezvények megszervezésére, hogy a megújult fogalmi és tervezési keretrendszer ismerete elősegítse a hatékony munkavégzést és a szakmai párbeszéd kialakítását az önkormányzatok és a minisztérium szakemberei között. A területrendezési törvény módosítása a korábbiakhoz képest egyértelműbb módon megszabja a vízparti tervezés célját, irányát, eszközeit, pontosítja szabályait, tartalmi követelményeit. A törvénymódosítás következtében hosszú idő után célegyenesbe fordulhat a Vízparti Terv kormányrendelettel történő elfogadása is.

2024. évi rendezvények:

- Budapest 150 – Balaton 160 – a főváros és a magyar tenger a társadalmi térben - balatoni területfejlesztési szakmai konferencia
- A balatoni Vízparti Tervvel kapcsolatos tájékoztatók
- Biztonságban a Balatonon - A sikeres térség egyik bástyája a biztonság! – konferencia a régió közbiztonsági feladatairól
- Víz világnapi konferencia a Balaton régióban
- Föld napi konferencia a Balaton régióban
- Természetvédelmi konferencia a Balaton régióban
- Online szemléletformáló programok: Klímaváltozás hatása egészségünkre, Fenntartható lakhatás.

Funkcionális térségek az Európai Unióban (Világbank és az Európai Bizottság programja)

A Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete hosszú évek óta dolgozik azon, hogy felhívja a döntéshozók figyelmét a tavak szerepére és a tavas térségek integrált kezelésének a fontosságára mind hazai, mind nemzetközi szinten. Ennek is köszönhetően 2022 tavaszán felkérés érkezett a Világbank részéről, hogy a Balaton régió jelentkezzen az Európai Unió funkcionális térségeivel foglalkozó programjába. A kiválasztási eljárást követően a Balaton mellett további 11, főleg városias térség került be a programba, főleg Kelet-Közép Európából.

A program célkitűzése, hogy segítséget nyújtson a részt vevő funkcionális térségeknek a fejlesztési terveik kidolgozásában és azok megvalósításában. A balatoni projekt megvalósításával célunk, hogy elősegítsük a Balaton Kiemelt Térség fejlesztési stratégiájában meghatározott kihívásokra adandó válaszok részletes kidolgozását (kiemelt tekintettel az éghajlatváltozás hatásaira, a demográfiai változások okozta nehézségekre és a térségi kohézió erősítésére), valamint segítsük a fejlesztési programban javasolt intézkedések megvalósítását.

A program 2024 júniusában zárult le. A program keretében a Világbank munkatársai több témában szerveztek nyilvános online rendezvényeket, hogy bemutassák a jó gyakorlatokat. A rendezvények jó lehetőséget nyújtottak, hogy a téma iránt érdeklődő szervezetek megoszthassák egymással ismereteiket, tapasztalataikat. A projekt keretében keletkezett elemzések, egyeztetések, online fórumok anyagai elérhetőek a projekt honlapján: <https://functionalareas.eu/>

A közös munka eredményéről, illetve általánosságban a funkcionális térségeknek az integrált területfejlesztésben betöltött szerepéről Eva-Viorela Sfârlea, a Világbank csoport romániai képviselőjének munkatársa előadást tartott (online) a Balatonfüreden, 2024. július 12-én a Régiók Európai Bizottságának COTER szakbizottsága által rendezett szemináriumon.

Partnerség

A Végrehajtási Terv elfogadásával egy időben a Balaton Fejlesztési Tanács három tematikus munkacsoport megalakítását irányozta elő a Tervben szereplő három célzott tematikus csomaghoz kapcsolódóan.

1. Klímaadaptációs és fenntarthatósági munkacsoport
2. Társadalmi kihívások munkacsoport
3. Térségi kohézió munkacsoport

Tekintettel a Végrehajtási Terv újszerű megközelítéseire és funkciójára, a fejlesztési források rendelkezésre állásának bizonytalanságára, illetve a formálódó fejlesztési intézményrendszere a munkacsoportok megalakítása 2023-ban nem történt meg. 2024 folyamán a térségi 'Klímaadaptációs és fenntarthatósági munkacsoport' alakuló ülésére került sor Balatonfüreden, amely alapján levonható volt a következtetés, hogy a rendelkezésre álló fejlesztési források korlátozottsága miatt a szakpolitika és a térségi szereplők, önkormányzati szféra együttműködését igénylő munkacsoporti munka hatékonysága a jelen körülmények között mérsékelte. Emiatt a társadalmi kihívások és a térségi kohézió témájában nem került sor a tematikus munkacsoportok megalakítására.

Mindazonáltal a kiemelt térség önkormányzati szereplőivel való együttműködés erősítése érdekében, 2024 november-decemberében 5, kifejezetten a települési önkormányzati vezetők számára nyitott térségi műhelybeszélgetés megvalósítását tűztük ki célul Siófokon, Balatonfüreden, Keszthelyen, Marcaliban és Tapolcán.

Siófok, 2024. november 22.

Balatoni Integrációs Kft.

Határozati javaslat

...../2024. (11.29.) BFT határozat

a Tanács a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtásáról szóló előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

1./ A Balaton Fejlesztési Tanács elfogadja a kiemelt térségi területfejlesztési program végrehajtásáról szóló beszámolót.

2./ A Tanács megbízza munkaszervezetét a Balatoni Integrációs Kft-t hogy a fejlesztéspolitikai aktualitások és fejlesztési igények figyelembe vételével vizsgálja felül a kiemelt térségi Végrehajtási Tervet és szükség szerint tegyen javaslatot annak módosítására a Balaton Fejlesztési Tanács 2025. májusi ülésén.

Felelős: Dr. Molnár Gábor ügyvezető

Határidő: értelem szerint